

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 1PP/11/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4324010119
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Baka
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2024:4324010119.1

Uznesenie

Okresný súd Levice samosudcom JUDr. Ľubošom Bakom v trestnej veci odsúdeného A. B., o žiadosti o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 11.04.2024 na Okresnom súde Levice a v Ústave na výkon trestu odňatia slobody C. formou videokonferencie, takto

rozhodol:

Podľa § 67 odsek 1 Trestného zákona a § 66 odsek 2 Trestného zákona, súd žiadosť odsúdeného A. B., narodený XX.XX.XXXX v A. D., bytom E. XXX/XX, E., t. č. v ÚVTOS C., o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 7 /sedem/ rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 13.12.2018 sp. zn. 3T/48/2018 a z výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 6 /šesť/ mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Nitra zo dňa 28.12.2015 sp. zn. 5T/147/2015 v spojení s uznesením Okresného súdu Nitra zo dňa 10.10.2019 sp. zn. 5T/147/2015, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Odsúdený A. B. podal dňa 02.02.2024 v Ústave na výkon trestu odňatia slobody C. podal žiadosť o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody s odôvodnením, podľa ktorého jeho trest splnil účel, odsúdený sa ponaučil, od začiatku trestu vykonával službu v oddiele v trvaní tri roky, v súčasnosti vykonáva funkciu predsedu samosprávy už dva roky. Ako ďalej uviedol, bol viackrát disciplinárne odmenený a podľa jeho názoru spĺňa podmienky na podmienené prepustenie, po ktorom sa chce riadne a plnohodnotne začleniť do bežného života. Žiadosť bola doručená tunajšiemu súdu dňa 05.02.2024.

Súd na verejnom zasadnutí vykonal dokazovanie výsluchom odsúdeného, oboznámením sa so žiadosťou odsúdeného o podmienené prepustenie, ako aj s jej písomným doplnením, odpisom registra trestov odsúdeného, hodnotením odsúdeného ústavom na výkon trestu, podstatným obsahom pripojených spisov Okresného súdu Nitra sp. zn. 3T/48/2018 a sp. zn. 5T/147/2015.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že na svojej žiadosti o podmienené prepustenie trvá, jeho trest bol dostatočný, ponaučil sa a chce viesť riadny život, hlavne postarať sa o rodičov.

Z hodnotenia odsúdeného riaditeľom ÚVTOS C. súd zistil, že odsúdený bol do výkonu trestu odňatia slobody dodaný dňa 03.08.2018 príslušníkmi Policajného zboru do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody E., kde jeho správanie a vystupovanie bolo na požadovanej úrovni. Disciplinárne odmenený ani potrestaný nebol. Dňa 08.01.2019 v tomto ústave začal vykonávať trest odňatia slobody, pričom jeho správanie a vystupovanie bolo naďalej na požadovanej úrovni, disciplinárne odmenený ani potrestaný nebol. Dňa 22.01.2019 bol odsúdený premiestnený za účelom výkonu trestu odňatia slobody v ústave so stredným stupňom stráženia do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody C.. V rámci vnútornej diferenciacie bol zaradený na výkon trestu do diferenciačnej skupiny „B“ a stanovené ciele programu sa u neho plnia vo všetkých oblastiach. Do aktivít pedagogického pôsobenia zameraných

na protidrogovú osvetu sa zapája, je vedený k posilňovaniu sebadisciplíny a zodpovednosti, pričom sa podarilo dosiahnuť u neho pozitívne zmeny v hodnotovej orientácii, verbálne proklamuje kritický postoj k páchaniu trestnej činnosti. Bol členom sociálno-poradenskej skupiny, na ktorej stretnutiach sa pravidelne zúčastňoval.

V správaní odsúdeného sa v minulosti vyskytli nedostatky v troch prípadoch (fajčil mimo vyhradených priestorov, pokúsil sa prebrať jemu nepriznanú stravnú dávku a neplnil riadne povinnosti oddielovej služby). Vplyvom režimového a pedagogického pôsobenia sa jeho správanie stabilizovalo a je dlhodobo na požadovanej úrovni. Z radov odsúdených je poverený funkciou vedúceho izby a predsedu samosprávy odsúdených, úlohy z nich vyplývajúce si plní zodpovedne a svedomito. Počas výkonu trestu úspešne ukončil rekvalifikačný kurz „Záhradník – Zakladateľ a ošetrovateľ zelene“ a „Práca s osobným počítačom“ Odsúdený má nariadené ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou, ktoré doposiaľ nevykonával.

Resocializačné a výchovno-vzdelávacie programy sa v hodnotenom období nerealizovali. O aktivity v zmysle ponukového listu kultúrno-osvetovej činnosti prejavuje záujem, väzenskú knižnicu navštevuje.

Odsúdený nie je pracovne zaradený z dôvodu nedostatku pre neho vhodných pracovných príležitostí. Do výkonu činností súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti odsúdeného sa zameraných na udržiavanie čistoty ubytovacích priestorov sa aktívne zapája.

Disciplinárne odmenený bol v doposiaľ v dvanástich prípadoch, a to:

- 01.08.2019 – pochvalou za vzorný výkon činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného
- 14.11.2019 - pochvalou za úspešné ukončenie rekvalifikačného kurzu
- 05.05.2020 - pochvalou vzorný výkon funkcie z radov odsúdených
- 07.10.2020 - pochvalou vzorný výkon funkcie z radov odsúdených
- 12.03.2021 – povolením prijatia balíka do hmotnosti piatich kilogramov za vzorný výkon funkcie z radov odsúdených
- 07.12.2021 – pochvalou za vzorný výkon činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného
- 11.04.2022 - pochvalou vzorný výkon funkcie z radov odsúdených
- 19.09.2022 – povolením prijatia balíka do hmotnosti piatich kilogramov za vzorný výkon funkcie z radov odsúdených
- 14.03.2023 - pochvalou vzorný výkon funkcie z radov odsúdených
- 29.06.2023 – povolením prijatia balíka do hmotnosti piatich kilogramov za vzorný výkon funkcie z radov odsúdených
- 07.11.2023 – pochvalou za aktívnu účasť v sociálno-poradenskej skupine
- 06.12.2023 – povolením prijatia balíka do hmotnosti piatich kilogramov za vzorný výkon funkcie z radov odsúdených

Disciplinárne potrestaný nebol.

Odsúdený udržiava písomný a telefonický kontakt s rodičmi a súrodencami. Nárok na návštevu si uplatňuje sporadicky, možnosť videonávštev využíva so synovcom.

Menovaný odsúdený sa páchania trestnej činnosti dopúšťal opakovane, a to aj v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, napriek tomu v súčasnosti k jej páchaniu verbálne proklamuje kritický postoj. Riziko recidívy je u menovaného odsúdeného stredné, resocializačná prognóza je menej priaznivá.

Záverom riaditeľ ÚVTOS konštatoval, že na základe uvedených skutočností odsúdený sa odporúča podmienené prepustenie odsúdeného.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený sa doposiaľ 6-krát dostal do rozporu so zákonom, pre trestnú činnosť rôzneho charakteru, pričom opakovane (4-krát) bol uznaný vinným pre trestný čin krádeže. V troch prípadoch záznamov odsúdení bol menovanému nariadený výkon trestu odňatia slobody z dôvodu neosvedčenia sa v skúšobnej dobe podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody a v troch prípadoch mu boli ukladané nepodmienené tresty odňatia slobody.

Aktuálne odsúdený nie je počas výkonu trestu pracovne zaradený z dôvodu nedostatku pre neho vhodných pracovných príležitostí, pričom ústav voči nemu eviduje pohľadávky zboru v sume 347,02 eur a pohľadávky ostatných oprávnených v celkovej sume 1 777,84 eur.

Z písomného doplnenia návrhu odsúdeného na podmieničné prepustenie, doručeného súdu dňa 08.04.2024 ustanovenou obhajkyňou vyplýva, že odsúdený súčasnosti vykonáva odo dňa 01.08.2018 trest odňatia slobody v trvaní sedem rokov nepodmienečne, uložený rozsudkom OS Nitra sp.zn. 3T/48/2018. Trestným rozkazom OS Nitra sp.zn. 5T/147/2015 v spojení s uznesením OS Nitra sp. zn. 5T/147/2015 zo dňa 10.10.2019 mu bol uložený trest odňatia slobody 6 mesiacov. V súčasnosti je vo výkone trestu odňatia slobody 5 rokov, 8 mesiacov a ku dňu konania verejného zasadnutia 11 dní, preto spĺňa podmienky podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona (ďalej aj len „TZ“) v spojení s § 67 ods. 1 TZ a s § 66 ods. 3 TZ. Zároveň odsúdený vyjadril presvedčenie, že naplnil aj podmienku podľa § 66 ods. 1, prvá veta TZ, teda že plnením svojich povinností a svojím správaním počas výkonu trestu odňatia slobody preukázal polepšenie, v dôsledku čoho možno u neho očakávať, že na slobode povedie riadny život. V prípade podmieničného prepustenia sa podrobí ochrannému liečeniu protitoxikomanickému ambulantnou formou. Počas výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody si uvedomil, že už nechce viesť taký spôsob života, ktorým si privodil trestné stíhanie. Počas celého výkonu trestu udržiava kontakt so svojou rodinou, najmä rodičmi a synovcom. Rodičia odsúdeného sa dostávajú do veku, kedy už potrebujú jeho pomoc. V prípade podmieničného prepustenia by išiel bývať do bytu rodičov v E.. Na začiatku mu rodičia poskytnú podporu, avšak okamžite si začne hľadať prácu či už v stavebníctve, alebo v niektorej z obchodných spoločností v priemyselnom parku v E.. Vzhľadom k tomu, že som počas výkonu trestu úspešne absolvoval rekvalifikačný kurz „Záhradník-Zakladateľ a ošetrovateľ zelene“ ako aj rekvalifikačný kurz „Práca s počítačom“, dokáže pri hľadaní zamestnania využiť aj uvedené zručnosti. Počas výkonu trestu bol dvanásťkrát disciplinárne odmenený, potrestaný nebol ani raz. Zároveň poukazuje na stanovisko komisie k hodnoteniu č. UVTOS-00465/23-ZE-2024 zo dňa 13.02.2024, z ktorého vyplýva odporúčenie podmieničného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Nitra vedeného pod sp. zn. 3T/48/2018 súd zistil, že v danom konaní bol rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 13.12.2018 sp. zn. 3T/48/2018, právoplatný dňa 03.01.2019, menovaný uznaný vinným pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 odsek 1 písmeno c), písmeno d), odsek 2 písmeno b), písmeno c) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, ďalej ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou, ako aj ochranný dohľad v trvaní 3 roky. Výkon uvedeného trestu odňatia slobody bol odsúdenému nariadený dňa 08.01.2019.

Z ďalšieho pripojeného spisového materiálu vedeného Okresným súdom Nitra pod sp. zn. 5T/147/2015 bolo zistené, že v uvedenom konaní trestným rozkazom Okresného súdu Nitra zo dňa 28.12.2015 sp. zn. 5T/147/2015, právoplatný dňa 16.01.2016 bol menovaný uznaný vinným pre prečin krádeže podľa § 212 odsek 2 písmeno f) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v o výmere 6 mesiacov, ktorého výkon bol podmienične odložený na skúšobnú dobu v trvaní 18 mesiacov. Uznesením Okresného súdu Nitra zo dňa 19.06.2018 sp. zn. 5T/147/2015, právoplatné dňa 19.06.2018, bolo rozhodnuté o ponechaní uvedenej skúšobnej doby podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody v platnosti, a o jej predĺžení o 1 rok za súčasného ustanovenia probačného dohľadu nad odsúdeným. Uznesením Okresného súdu Nitra zo dňa 10.10.2019 sp. zn. 5T/147/2015, právoplatné dňa 10.10.2019, súd rozhodol, že menovaný sa v skúšobnej dobe podmieničného odkladu výkonu trestu neosvedčil, a preto trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov vykoná, pričom ho zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Zástupca ÚVTOS C. na verejnom zasadnutí predniesol hodnotenie v súlade s jeho písomným vyhotovením zo dňa 13.02.2024, od vypracovania ktorého nedošlo u odsúdeného k žiadnej zmene a záver hodnotenia sa nemení, podmieničné prepustenie sa odporúča.

Prokurátor na verejnom zasadnutí uviedol, že je pravdou, že odsúdený si vytvoril dostatočné podmienky na vytváranie disciplinárnych odmien, a teda naplnil jednu z dvoch materiálnych podmienok na to potrebných, a to, že počas výkonu si riadne plnil svoje povinnosti, avšak má za to, že nenaplnil druhú materiálnu podmienku, ktorou je u neho možné očakávať, že povedie riadny život, keďže už v minulosti

sa dopustil počas plynutia skúšobnej doby podmiennečného odsúdenia protiprávneho konania a teda sa neosvedčil. Preto navrhol jeho žiadosť o podmiennečné prepustenie ako nedôvodnú zamietnuť.

Ustanovená obhajkyňa na verejnom zasadnutí uviedla, že sú presvedčení, že odsúdený si plnením svojich povinností a správaním počas výkonu trestu preukázal polepšenie, poukázala na jeho disciplinárne odmeny, absolvovanie rekvalifikačných kurzov, zapájanie sa do samosprávy odsúdených. Pokiaľ bol jej klient v minulosti podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, vždy viedol počas skúšobnej doby riadny život. S poukazom, že sa chce riadne zamestnať a postarať sa o jeho starnúcich rodičov, viesť riadny život, podstúpiť ochranné liečenie ambulantnou formou navrhla, aby Okresný súd Levice návrhu na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vyhovel.

Podľa § 67 odsek 1 Trestného zákona, osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmiennečne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 odsek 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z uvedených zákonných ustanovení vyplýva, že pre vyhovenie návrhu na podmiennečné prepustenie musia byť súčasne splnené formálna a materiálne podmienky.

Po vykonanom dokazovaní na verejnom zasadnutí súd zistil, že odsúdený splnil formálnu podmienku - výkon troch štvrtín uloženého trestu, rovnako splnil jednu z materiálnych podmienok – plnením povinností a správaním preukázal polepšenie keďže bol 12-krát disciplinárne odmenený, avšak nespĺnil druhú materiálnu podmienku a to, že možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Súd teda dospel k záveru, že u odsúdeného neboli splnené všetky podmienky podmiennečného prepustenia v zmysle citovaného ustanovenia zákona. Ako to vyplýva z odpisu registra trestov odsúdený sa opakovane dopúšťa trestnej činnosti rôznorodého charakteru – register obsahuje 6 záznamov odsúdení. Už v prípade jeho prvého odsúdenia rozsudkom Vojenského obvodového súdu Bratislava zo dňa 11.09.1997 sp. zn. 3T/229/1997 sa jednalo o nepodmiennečný trest odňatia slobody v trvaní 11 mesiacov so zaradením do I. nápravno-výchovnej skupiny. Ďalej boli menovanému v troch prípadoch uložené tresty odňatia slobody s podmiennečným odkladom ich výkonu na skúšobnú dobu, v ktorej sa však ani v jednom prípade neosvedčil a bol mu nariadený výkon trestu odňatia slobody. Vo zvyšných dvoch prípadoch odsúdení mu boli uložené nepodmiennečné tresty. S poukazom na uvedené skutočnosti teda u menovaného odsúdeného možno konštatovať, že každý záznam v jeho registri trestov predstavoval odňatie jeho slobody, napriek tomu však tieto nevedli k jeho náprave a prevýchove, na základe čoho u odsúdeného existuje pre spoločnosť odôvodnený predpoklad zvýšeného rizika recidívy. Navyiac, súd poukazuje na už spomenuté odsúdenie trestným rozkazom Okresného súdu Nitra zo dňa 28.12.2015 sp. zn. 5T/147/2015, právoplatný dňa 16.01.2016, ktorým bol menovaný uznaný vinným pre prečin krádeže podľa § 212 odsek 2 písmeno f) Trestného zákona. V prípade tohto odsúdenia bola menovanému odsúdenému prejavená dôvera súdu, že povedie počas skúšobnej doby riadny život, dokonca opakovane – po prvýkrát uložením podmiennečného trestu odňatia slobody meritórnym rozhodnutím a po druhýkrát rozhodnutím o predĺžení skúšobnej doby s nariadením probačného dohľadu. Odsúdený však ani jednu poskytnutú šancu nevyužil a svojím správaním sa počas skúšobnej doby spočívajúcim v opakovanom páchaní úmyselnej trestnej činnosti dokonca v podobe obzvlášť závažného zločinu, zadal dôvod na vyslovenie svojho neosvedčenia sa a na nariadenie výkonu trestu odňatia slobody. Podľa názoru súdu od odsúdeného nemožno dôvodne očakávať, že v prípade podmiennečného prepustenia povedie v skúšobnej dobe riadny život, keďže v jeho prípade nie je páchanie trestnej činnosti len sporadickým vybočením zo spôsobu jeho života. Napriek predchádzajúcemu opakovanému výkonu trestu odňatia slobody u menovaného odsúdeného došlo k opakovanému páchaniu úmyselnej trestnej činnosti. V predmetnom prípade je predchádzajúci život odsúdeného takou okolnosťou, ktorá má podstatný vplyv na záver súdu o tom, či od neho možno očakávať, že na slobode bude viesť riadny život. Odsúdený má zjavné kriminálne sklony počas pobytu na slobode, opakovane vykonával nepodmiennečný trest odňatia slobody, bola mu daná možnosť preukázať polepšenie aj prostredníctvom inštitútu podmiennečného odkladu výkonu trestu, no odsúdený túto možnosť nevyužil. Opakované páchanie úmyselnej trestnej činnosti, a to aj v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia, svedčí o

zjavnej neúcte odsúdeného k zákonom chráneným hodnotám aj napriek jeho osobnej skúsenosti s výkonom trestu odňatia slobody.

Napriek v závere hodnotenia uvedenému konštatovaniu, podľa ktorého odsúdený preukazuje splnenie podmienok na podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a odporúča sa podmieňané prepustenie, súd zastáva názor, že skutočnosť, že odsúdený aktuálne dodržiava ústavný poriadok a vytvára si vo výkone trestu odňatia slobody podmienky na získanie disciplinárnych odmien sama o sebe nepredstavuje dôvod na podmieňané prepustenie, a to vzhľadom na to, že odsúdený je vo vynútenom prostredí, kde je obmedzená jeho osobná sloboda, jeho správanie je neustále sledované, a teda jeho správanie sa počas doterajšieho výkonu trestu je skôr prispôbením sa podmienkam výkonu trestu, než prejavom výraznejšieho polepšenia sa a s ním spojenou odôvodnenou prognózou vedenia riadneho života v skúšobnej dobe podmieňaného prepustenia. Zmysel podmieňaného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmieňané prepustenie je na mieste len vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a ďalšie významné okolnosti je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie riadny život, a že pre spoločnosť tu nie je zvýšené riziko recidívy odsúdeného. Súd dospel k záveru, že uvedený predpoklad odsúdený nespĺňa, jeho podmieňaným prepustením by bol zmarený účel výkonu trestu a bude naďalej potrebné na neho pôsobiť výchovnými prostriedkami počas výkonu trestu odňatia slobody.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými ustanoveniami zákona súd žiadosť odsúdeného A. B. o podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť do 3 dní odo dňa jeho vyhlásenia na Okresný súd Levice k sp. zn. 1Pp/11/2024.

Sťažnosť má odkladný účinok.

Právo podať sťažnosť nemajú tí účastníci konania, ktorí sa svojho práva vopred výslovne vzdali.